

בש"פ 6035/23 - רוני חודדטוב נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 6035/23

לפני: כבוד השופטת ר' רונן

המבקש: רוני חודדטוב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה בעמ"ת 61798-07-23 מיום 6.8.2023 שניתנה על ידי כב' השופט ש' מנדלבום

בשם המבקש: עו"ד אביעד חייט

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה בעמ"ת 61798-07-23 (כב' השופט ש' מנדלבום) מיום 6.8.2023 בה דחה את עררו של המבקש על החלטת בית משפט השלום בחיפה במ"ת 4041-07-23 (כב' השופט א' סלאמה), שהורה על מעצרו של המבקש עד להחלטה אחרת.

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום בת"פ 4011-07-23 בבית משפט השלום בחיפה, הכולל 26 אישומים, ומייחס למבקש עבירות רבות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 לחוק העונשין, התשל"ז-1977; שימוש במרמה, ערמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961; וכן איסור עשיית פעולה ברכוש אסור לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000. כתב האישום מפרט מעשי הונאה שביצע המבקש בתקופה שבין ספטמבר 2021 ועד מאי 2023, בין היתר באמצעות פעולה ברשת האינטרנט שכתוצאה ממנה קיבל המבקש סכומי כסף גבוהים, המגיעים יחדיו לכ-1.7 מיליון ₪.

עמוד 1

בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים. בית משפט של מעצר הפנה את המבקש לקבלת תסקיר שירות המבחן (להלן: החלטת בית משפט השלום). בית המשפט קבע כי קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר - חרף העובדה שמיוחסות למבקש עבירות רכוש. זאת הן בשל מספר המעשים המיוחס למבקש; הן בשל מספר האנשים כלפיהם בוצעו העבירות, שחלקם אינם מוכרים לו; הן בשל היקף המעשים וסכומי הכסף בהם מדובר; והן בשל פרק הזמן הממושך בו בוצעו המעשים. בית המשפט אף ציין כי המבקש הוסיף לבצע את המעשים גם לאחר שנחקר תחת אזהרה; וכי טענת המבקש לפיה הוא החזיר כספים לחלק מהקורבנות שנויה במחלוקת. בית המשפט שלל את חלופת המעצר אותה הציע המבקש - מעצר בית בפיקוח, ועמד על הצורך בקבלת חוות דעת של גורם מקצועי. הוא אף עמד על הסיכונים הנובעים מכך שחלק מהעבירות בוצע תוך שימוש ברשת האינטרנט.

3. על החלטת בית משפט השלום הגיש המבקש ערר לבית המשפט המחוזי בחיפה (עמ"ת 61798-07-23), בו הוא טען כי בית המשפט סטה מהכלל לפיו לא עומדת נגדו עילת מעצר סטטוטורית; וכי היה על בית המשפט לשמוע את המפקחים שהוצעו על ידיו, ולאיים את המסוכנות שלו תוך שימוש באמצעים אלקטרוניים.

ביום 6.8.2023 דחה בית משפט קמא את הערר. בית המשפט קבע כי היקף העבירות, משך הזמן בו הן בוצעו ומספר הקורבנות - מחייבים קביעת מסוכנות. לכן נדרשת חלופת מעצר ראויה על מנת לאיים מסוכנות זו, ובמקרה דנן - יש צורך בחוות דעת מקצועית, כפי שקבע בית משפט השלום. בית המשפט הדגיש כי תיירש מהמפקחים רמה מוגברת של פיקוח יומיומי לצורך ניתוקו של המבקש מאמצעים טכנולוגיים, בשונה ממקרים אחרים בהם די בריחוק הגאוגרפי בצירוף איזוק אלקטרוני כדי לאיים מסוכנות. חוות הדעת נדרשת - כך נקבע - כדי להתרשם באופן מעמיק האם המבקש יציית למגבלות שיוטלו עליו, והאם יש ביכולת המפקחים להבטיח את הימנעותו מקשר טכנולוגי עם העולם החיצוני. בית המשפט הוסיף וקבע כי אם שירות המבחן לא יכין תסקיר עד למועד הדיון שנקבע ליום 26.8.2023, יהיה על בית משפט השלום לשקול בכובד ראש לבחון את חלופת המעצר המוצעת בעצמו.

על החלטה זו הוגשה בקשת רשות הערר שלפניי.

טענות המבקש

4. לטענת המבקש, במקרה דנן מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינו האישי - והיא השאלה אילו מקרים של עבירות רכוש מקימים עילת מעצר בגין מסוכנות. לשיטת המבקש, יש לבצע הבחנה בין מקרים חמורים בהם בוצעו עבירות רכוש אגב ניהול ארגוני פשיעה תוך שימוש באמצעים מיוחדים או תוך הפעלת כוח, תוך ביצוע עבירות נלוות של מרמה, זיוף והתחזות; לבין מקרים אחרים בהם העבירות בוצעו ללא מעורבות ארגונית או בצוותא עם אחר.

בהתייחס למקרה דנן, טוען המבקש כי מסוכנותו אינה ברף בינוני-גבוה, כך שניתן היה, כבר בעת הזו, לבחון חלופת מעצר; ומשכך, היה על בית משפט קמא להתערב ולהורות לערכאה הדיונית לבחון חלופת מעצר באופן בלתי אמצעי. עוד טוען המבקש כי שירות המבחן עמוס, וסביר כי הוא לא יוכל להגיש תסקיר עד יום הדיון הבא, כפי שהורה לו בית משפט השלום.

לאור זאת, המבקש עותר כי בית משפט זה יורה על החזרת עניינו לבית משפט קמא, אשר יבחן מערך פיקוח; ולמצער יורה על מעצרו של המבקש בפיקוח אלקטרוני עד לקבלת תסקיר מעצר.

דין והכרעה

5. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה הגעתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות, אף מבלי להידרש לתשובת המשיבה.

6. על פי ההלכה הפסוקה, הרשות לערור ב"גלגול שלישי" לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 תינתן רק במקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, או כאשר מתעורר חשש לאי-צדק חמור או עיוות דין (ראו מיני רבים: בש"פ 4781/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (25.7.2019); בש"פ 3592/23 וורטאו נ' פרקליטות המדינה, פסקה 8 (18.5.2023); בש"פ 5981/23 דרבאס נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (11.8.2023)).

7. המבקש העלה שתי טענות עיקריות - האחת נוגעת לקיומה של עילת מעצר. אינני סבורה כי מדובר בטענה המצדיקה ערר בגלגול שלישי. גם עבירות רכוש עשויות להקים עילת מעצר, והעבירות המיוחסות למבקש הן עבירות שבוצעו במשך פרק זמן ארוך, כלפי קורבנות רבים ובאמצעים מתוחכמים יחסית. טענות המבקש בהקשר זה אינן מצדיקות התערבות של ערכאת הערעור בגלגול שלישי.

8. טענה נוספת של המבקש היא כי היה על בית המשפט לבחון את מערך הפיקוח שהוצע על ידיו עוד לפני קבלת התסקיר של שירות המבחן ובטרם התקבלה החלטה האם יש מקום לעצור אותו עד תום ההליכים. אף טענה זו אינה מצדיקה התערבות בגלגול שלישי.

מדובר בהחלטת ביניים, שממילא יש קושי להתערב בה במסגרת ערכאת הערעור - כאשר מדובר בהחלטות כאלו, רצוי ככלל לדחות את הדיון בערר עד שהדיון בבקשת המעצר יידחה, בין היתר על מנת למנוע דיון בסוגיות שעשויות להפוך לתיאורטיות (ראו למשל: בש"פ 371/15 בלעום נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (19.1.2015); בש"פ 5234/15 יצחקיאן נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (6.8.2015)). החריגים הנדירים להתערבות אינם מתקיימים במקרה דנן (אין טעות ברורה בהחלטותיהם של הערכאות קמא ואף לא חשש כי המעצר אינו חוקי - ראו למשל: בש"פ 6661/18 כהן נ' מדינת ישראל, פסקה 8 וההפניות שם (21.9.2018); בש"פ 3569/23 שמואל נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (15.5.2023)).

+

עוד יש להוסיף כי בית משפט קמא אף קבע כי אם שירות המבחן לא יכין תסקיר עד למועד שנקבע, יהא על בית משפט השלום לשקול בכובד ראש לבחון את חלופת המעצר המוצעת בעצמו.

9. סוף דבר: לאור כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ז באב התשפ"ג (14.8.2023).

שׁוֹפֵט
